

עין משפט
גד מצוה

מ:

וְלֹא הָיָא דר"י מעמא דת"ק מפרש. וא"ת והא כל מקום דמני צמח לחלוק וי"ל דהיינו צמשנה אצל לא צברייתא **ו**: **מאי דקא שרי** ת"ק קא אפר רבי דוסא. דלפי צשאר סולמות לא שרי אלא הטוי ותימה רבי דוסא דאמר כמאן דלכ"ע

שרי הולכה צשאר סולמות א וי"ל דרי דוסא יאמר ללא נחלקו צ"ש וצ"ה צדצר זהב משמע דקי"ל כר דוסא ותימה דאמר צעירוצין פרק חלון (דף עו: ושם) מטלטלין את הסולם וצכולי שצמתין משמע דאסור לטלטל סולם של עליה ור' דוסא אוסר אפי' סולם של שונך וי"ל דשני מיני סולמות הן וכן משמע צהדיא פרק חלון (שם דף עו:): והתם מיירי צקטיסג **ו**: והכא מיירי צגדוליס **ו**: והר"ר אצרהס מצורגול פירש דהתם מיירי צצבת דמאי טעמא אסרי לטלטל הסולם משום דמחוי דלהטיח גגו הוא צריך וצצבת ליכא צששא שאסור להוליאו לחון אצל הכא מיירי ציוס טוב דמותר להוליאו לחון וא"כ איכא הך צששא ולפי זה אסור לטלטל הסולם שלנו ציי"ט ואפילו צציתו דשמא הלכה כרבי דוסא וצ"ע: **אלמא** גבי שמחת יו"ט ב"ש לחומרא וכו'. וא"ת אמאי

לא פריך מציהה שגולה ופי' הקונטר' משום דגצי ציהה לא שייך שמחה שאין צה שמחת ציי"ט כ"כ ומה שמעירין צ"ש היינו מטעם דלית להו הכנה ומטעם דלא דמי לפירות הנושרים ולמשקין שזבו: **אמר** ר' יוחנן מוחלפת השיטה. פירוש הייא דמריסין דצ"ה סגרי אין מסלקין דמריסין ציי"ט וכל הניך משניות דמייתי מחליף ואתה דהשוחט כדקאי קאי וקשה טובא להדא פי' דא"כ ממוקמא לפי המסקנא כל הני שניי דחיקי דלעיל דמייתי הואיל ולא מחליף צשום פניס אותה דהשוחט ועוד קשה מאי קאמר גצי עור משום דמחוי למוגא עליה הא מפרש טעמא לקמן (דף יא:): דהתירו סופן משום תחלתן וע"ק דא"כ דאותה דהשוחט נשארת צמקומה א"כ רצה ורצ יוסף שקלו וטרו (לעיל דף ז:): אליצא דצ"ש וזהו דוחק גדול ועוד קשה כיון דמוחלפת הייא דמריסין סגירא להו לצ"ה דאין מסלקין משום דיש צנין וסתירה צכלי צצריס פרק כל הכלים (צצבת דף קנב: ושם) סמיס לן תנא דאין צנין וסתירה צכליס לכך פרי"ת דמוחלפת השיטה היינו הייא דהשוחט דצ"ה סגרי יחפור צדקר ויכסה

וכו' והשתא ניחא הכל ואומר ר"ת ויהשתא שטעו דסצורים דמוחלפת לא קאי אהשוחט וכו' וצ"ה לחומרא לפיכך מצריכין הכנה ומיהו זה אינו דלפי פירושו נמי לכל הפחות צצרי צ"ה מאי דסצרי צ"ש מעיקרא וצ"ש צעו דקר נעון ואפי' צעפר מיחוח צעו הכנה מדקאמר הכא עכ' כן לא קאמרי צ"ש התם אלא דאיכא דקר נעון מצעוד יום משום הכנה כדפי"ה ומדע דלכ"כ הא דקאמר רב יהודה לעיל והוא שיש לו דקר נעון לאו אליצא דצ"ה הוא לפי המסקנא דאמרי צ"ה שיחפור צדקר לכתחלה וישחוט ואע"ג דמייתי מלתיה דרב יהודה גצי ומודיס מכל מקום קאי אכולה מתנימין כדפרישית וסצרא היא דלא פליגי צ"ש וצ"ה אלא צהא דצכה"ג דשרו צ"ש צדיעצד שרו צ"ה לכתחילה ולעולם צעו דקר נעון משום הכנה ועוד ראיה מדקאמר רב יהודה גופיה לעיל (דף טו. טז.) ממלא קופתו ועושה צה כל רכבו משמע דצעינן הכנה לפי האמת ואע"פ שיש לפרש צדשאר צריכיס מיירי כגון לכסות צו צוראה אצל לכסוי דס לא צעינן הכנה לא משמע הכי לעיל לפי המסקנא וגם עתה דאמר מוחלפת השיטה אין להחליף פירוש דברי האמוראין וא"כ יפה נהגו העולם שלא לכסות רק צעפר מוכן שהוא מיחוח כגון מצבור של אפר או שראוי לללות צו ציהה ולא מעפר מיחוח שע"ג קרקע שהוא צצל אגב קרקע ולא מאפר הכירה שהוסקה ציי"ט אס אינו ראוי לללות צו ציהה ותימה א"כ דמוחלפת קאי אההיא דהשוחט וצית שמאי לחומרא הכי מונה לה צמסקת עדיות גצי הניך דצ"ש לקולא וצית הלל לחומרא וי"ל דמונה לה לפי הטעות דנשיטת קודם דמוחלפת השיטה:

ביצה פרק ראשון ביצה

מסניסין. דקמני צהולכת סולם פליגי לאו כי האי תנא דקמני צהולכה מודו מפני שצורך יי"ט היא: **אצל של עליה אסור**. דההוא ודאי אמרי להטיח גגו הוא צריך: **מדין צו**. אס החלון רמוק ואין ראש הסולם מגיע שם **ו**:^(א) צה צהטיה מדדין רגליו של סולם

מעט מעט: **(לקרייחא)**. לכפריס לראות צדומיהן: **סולם צא לידינו**. הולכת סולם של עליה לשונך: **מכלל דס"ק סבר**. צשל עליה פליגי צחורה ומודיס צהולכה: **טעמיה דס"ק קא מפרש**. וצשל עליה ליכא למאן דשרי: **ממאי מדקסני**. צמלתיה דס"ק משונך לשונך אלמא צסולם המיוחד לשונכין קאי: **מי קסני סולם של שונך**. דנהוי משמע דצשל שונך קאי: **משונך לשונך קסני**. ולעולם צשל עליה ורצותא אשמעינן דיוליכנו מעליה לשונך ראשון וממנו לכמה שונכין: **הטוי סולם של עליה**. והולינו לשונך מצעוד יום ועכשיו צא להטותו מחלון לחלון: **מאי דקא אסר ס"ק**. דרבי דוסא דהוא ר' יהודה דאמר צסולם של עליה אסור להוליך קא שרי רבי דוסא מיהא להטות: **ולא היא מאי דקא שרי ס"ק**. דהיינו של שונך להוליך קא אסר ר' דוסא ואתא למימר הולכה אסור הטיה שרי וצשל עליה לא איירי כלל: **מוחלפת השיטה**. כאן הוחלפה שיטתן וצריך להפוך דצריהס: **וממאי דמוחלפת**. ומאי קשיא ליה לר' יוחנן דלמא טעמייהו דצ"ש התם משום דאיכא דקר נעון וליכא דאסיר: **אצל הייא דלינא דקר נעון**. דאיכא דאז רמו חפירה לא שרו ואפי' צעפר מיחוח שהוא כחפור ועומד והכא נמי לא שגא דהא איכא חשדא דלהטיח גגו: **אצל הסס לא**. דגזרי משום כתישה דלמא זמנין דצעי כתישה: **אלא אי קשיא**. מתנימין אהדדי שהונרך רבי יוחנן להחליף שיטתן וצריך להפוך דצריהס: **הא קשיא**.^(ט) על זו החליפה: **לא יעול מן הגחלות ציי"ט**: **אא"כ נענע מצעוד יום**. ולא סגי צהכנה צדצור צעלמא כדמפרש לקמן^(ט) טעמא דלמא למחר כי שקיל להו חייס עליהו וממנין: **אצל**

אלא אי קשיא הא קשיא בית שמאי אומרים ^(ז) לא יטור אלא אם כן נענע מבעוד יום וב"ה אומרים עומד ואומר זה וזה אני נוטל אלמא גבי שמחת יו"ט ב"ש לחומרא וב"ה לקולא ורמינהי השוחט חיה ועוף ביו"ט אמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה ודלמא לא היא עד כאן לא אמרי ב"ש אלא היכא דאיבא דקר נעון אבל דשובכו מוכיח עליו אבל התם לא

אלא אי קשיא הא קשיא בית שמאי אומרים ^(ז) לא יטור אלא אם כן נענע מבעוד יום וב"ה אומרים עומד ואומר זה וזה אני נוטל אלמא גבי שמחת יו"ט ב"ש לחומרא וב"ה לקולא ורמינהי השוחט חיה ועוף ביו"ט אמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה ודלמא לא היא עד כאן לא אמרי ב"ש אלא היכא דאיבא דקר נעון אבל

וכו' והשתא ניחא הכל ואומר ר"ת ויהשתא שטעו דסצורים דמוחלפת לא קאי אהשוחט וכו' וצ"ה לחומרא לפיכך מצריכין הכנה ומיהו זה אינו דלפי פירושו נמי לכל הפחות צצרי צ"ה מאי דסצרי צ"ש מעיקרא וצ"ש צעו דקר נעון ואפי' צעפר מיחוח צעו הכנה מדקאמר הכא עכ' כן לא קאמרי צ"ש התם אלא דאיכא דקר נעון מצעוד יום משום הכנה כדפי"ה ומדע דלכ"כ הא דקאמר רב יהודה לעיל והוא שיש לו דקר נעון לאו אליצא דצ"ה הוא לפי המסקנא דאמרי צ"ה שיחפור צדקר לכתחלה וישחוט ואע"ג דמייתי מלתיה דרב יהודה גצי ומודיס מכל מקום קאי אכולה מתנימין כדפרישית וסצרא היא דלא פליגי צ"ש וצ"ה אלא צהא דצכה"ג דשרו צ"ש צדיעצד שרו צ"ה לכתחילה ולעולם צעו דקר נעון משום הכנה ועוד ראיה מדקאמר רב יהודה גופיה לעיל (דף טו. טז.) ממלא קופתו ועושה צה כל רכבו משמע דצעינן הכנה לפי האמת ואע"פ שיש לפרש צדשאר צריכיס מיירי כגון לכסות צו צוראה אצל לכסוי דס לא צעינן הכנה לא משמע הכי לעיל לפי המסקנא וגם עתה דאמר מוחלפת השיטה אין להחליף פירוש דברי האמוראין וא"כ יפה נהגו העולם שלא לכסות רק צעפר מוכן שהוא מיחוח כגון מצבור של אפר או שראוי לללות צו ציהה ולא מעפר מיחוח שע"ג קרקע שהוא צצל אגב קרקע ולא מאפר הכירה שהוסקה ציי"ט אס אינו ראוי לללות צו ציהה ותימה א"כ דמוחלפת קאי אההיא דהשוחט וצית שמאי לחומרא הכי מונה לה צמסקת עדיות גצי הניך דצ"ש לקולא וצית הלל לחומרא וי"ל דמונה לה לפי הטעות דנשיטת קודם דמוחלפת השיטה:

צ"ש

מסורת הש"ס

(א) [מוספתא פ"ח, א] (ב) [גדה נדע' כד. צע"ז מו. כ' רשי' ד"ה צני ר' חייל יהודה ומוקיה שמו], (ג) לעיל ב, ד) לקמן י., (ד) [דף יג, א], (ה) [וע"ע מוס' פ"ד, א] (ו) [ד"ה ה"ג וכו'], (ז) [וגון סולמות של בית, [ממלא קופתו עפר ועושה כצ"ל],

הגהות הב"ח

(א) רשי' ד"ה מדדין וכו' שם צהטיה לצ"ל ומצית צה נמחק: (ב) ד"ה הא קשיא זו החליפה לצ"ל ומצית על נמחק:

מוסף רש"י

מוחלפת השיטה. התנא שסדיקן טעה צלחת מהן והחליף שיטמו (פסחים נה.).

מוסף תוספות

א. וכי פליג ר' דוסא אבית הלל דשרו הולכת סולם של שונך. מ"ס. א"כ ר' דוסא דאסר בהולכה כב"ש דמתניחין ביאר ליה דאסרו בהולכה וקא שרו בהטיח. ועי' חממת מעוט. ג. בהולכה דסולם דלכו"ע אסור ואפילו סולם של שונך אלא בהטיח פליגי דב"ש אסרי וב"ה מתירין כיון שהוא של שונך אבל של עליה אסרו אפילו בהטיח. ש"ט, ועי' רש"י. ג. בסולמות שלנו שאדם רגיל לעשות רגילות להטיח בהם גגות הולכך מותר. רש"י. ד. שאנו רגילין לעשות לעלייה שאין דרך לטלטלם, והם היו רגילין להטיח בהם גגות, אי נמי הכא בסולמות גדולות מאוד שאין רגילות לעולם אלא להטיח בהם גגות. רש"י. ה. משום דאנו מחליפין ההיא דהשוחט, ואם כן בית הלל מתיריס לשוחטין בלא הכנה, והלכה כמותן. מ"ס.

^[1] ורחיקן ודלמא שאני התם דאיכא דקר נעון וכו'. על זה הדרך השמועה כלה ופשוטה היא